

**Részletes elképzelések a Szegedi Tudományegyetem
irányítására, működtetésére, fejlesztésére
vonatkozóan**

Kancellári Pályázat

(2019-2022)

Dr. Fendler Judit

Kancellárként, amennyiben elnyerem a bizalmat munkám folytatásához, az Egyetem vezetése által megálmodott vízió és kialakított stratégia megvalósításán kívánok teljes erőmmel dolgozni.

A konkrét feladatok leírása helyett összefoglalom azt a tervet, mely röviden bemutatja, milyen kiindulásból mit kívánunk elérni.

A tervet, mely nagyratörő, az egyetem- és országépítő Klebelsberg Kuno után, valamint a világ legnehezebben megmászható hegycúcsa, a K2 után **K2 – Klebelsberg 2** tervnek neveztük el.

A Szegedi Tudományegyetem 10 éven belül a legkiválóbb hazai felsőoktatási intézménnyé kíván válni. Erre a pozícióra tradíciói, már elért eredményei, infrastrukturális adottságai, kutatóinak, oktatóinak és orvosainak szakértelme, valamint vezetésének elkötelezettsége és kompetenciája teszik alkalmassá.

Az Egyetem és a vele együttműködő, nemzetközi hírnévnek örvendő Szegedi Biológiai Kutatóközpont, valamint az ELI-ALPS és a környékére települő Science Park európai szinten jegyzett, a magyar és a külföldi diákok és kutatók számára egyaránt vonzó tudásközponttá válik. Az Egyetem és a város reménybeli együttműködésében számos jelenleg kiaknázatlan lehetőség rejlik.

Az SZTE a tudás-intenzív fejlődés motorjaként segíti

- a régió, a határokon átnyúló dél-alföldi „hub” versenyképességét,
- az itt működő vállalkozások termelékenységének növekedését,
- a kutatási, fejlesztési tevékenységével a magyar hozzáadott érték arányának növekedését a GDP-n belül

a hazai és nemzetközi szinten egyaránt jelentős innovációkat hozva létre és azok ipari hasznosulását elősegítve.

Annak, hogy a dél-alföldi térség **új urbanizációs központtá** váljék, történelmi előzménye, hogy Szeged és környéke már a XIX. században is kiemelt szerepet játszott a térség polgárosodásában, kétszer tett tanúbizonyságot a megújulás képességéről, először az 1879. évi árvíz, majd Trianon után. 1921-ben Szegedre költözött a kolozsvári egyetem, majd 1923-ban a Csanádi egyházmegye székhelye lett és Klebelsberg alatt létrejött a jelenlegi „universitas” alapja.

1920 után az, hogy a magyar kultúra, tudomány, oktatás nem tűnt el, illetve nem marginalizálódott Európában, hogy a korábbi területének több mint kétharmadát, lakosságának 60%-át elvesztő Magyarország a Trianon utáni másfél évtizedben európai szinten is kiemelkedő oktatási és kulturális eredményeket mutatott fel, hogy Szeged az országban meghatározó egyetemi, tudományos és egyházi központtá vált, elsősorban gróf Klebelsberg Kunónak, a Bethlen-kormány 1922 és 1931 közötti vallás- és közoktatásügyi miniszterének, Szeged országgyűlési képviselőjének köszönhető.

Klebelsberg Szent István-léptékű programjának vezérelve az volt, hogy **a kultúrát, oktatást, tudományt, egészségügyet és sportot kell kiemelten fejlesztenünk ahhoz, hogy nemzetünk fennmaradjon, nemzetközi tekintélyét visszaszerezze, és gyarapodjék.** Ahogy ő mondta, „A magyar hazát elsősorban nem a kard, hanem a kultúra és az oktatás tarthatja meg és teheti ismét

naggyá.” Klebelsberg elérte, nem kevés küzdelem árán, hogy a nemzeti jövedelem 12-15%-át fordították a fenti célokra, ami páratlan volt nemzetközi viszonylatban.

Klebelsberg kultúr- és tudománypolitikájának köszönhető háború előtti és utáni vezető értelmiségünk színe-java, világhírű tudósaink, Nobel-díjasaink kiemelkedése, Szegeden pedig Szent-Györgyi Alberté, akit Klebelsberg személyesen hívott vissza Cambridgeből Magyarországra.

2021-ben lesz 100 éve annak, hogy az elűzött kolozsvári egyetem megkezdte működését Szegeden. Habár Szegeden a felsőoktatás ehhez képest több száz évvel korábban elindult, mégis a Báthory-féle alapító levéllel 1581-ben életre hívott, eredendően jezsuita, két karú kolozsvári egyetemet tekintti ősének a mai Szegedi Tudományegyetem.

Klebelsberg példája inspirál, lelkesít, reményt és példát ad, megmutatja azt, hogy nemzetünk lehet szabad és független, ha az ezeréves keresztény értékrendet követi. Ekkor még a legreménytelenebb helyzetből is képesek vagyunk felemelkedni és szárnyalni. Ezt a klebelsberg-i eszményt kívánja a Szegedi Tudományegyetem tovább vinni és kiteljesíteni. Küldetésünk ezen kívül a város, a régió tenni és jobbítani akaró szereplőit az egyetemmel való összefogásba integrálni, a XXI. század kihívásainak megfelelően létezni és folyamatosan megújulni, energiáinkat a város, a régió és az ország javára fordítani.

2021-re terveink szerint a most induló fejlesztések egy része már átadásra kerül, az elfogadásra kerülő és elindított egységes koncepció és fejlesztési stratégia mentén megindulnak a beruházások, nő az SZTE XXI. századi európai tudományosságban és oktatási életben betöltött szerepe. Mindez a növekvő külföldi hallgatói létszámban, a kiemelkedő tudományos teljesítményekben, valamint a most induló ipari együttműködések eredményeiben mutatkozik majd meg. Az SZTE a világ tudományegyetemeinek (nem szakegyetemek) összes rangsorában a világ legjobb 400 egyeteme közé kerül 2021-ig, hosszú távon pedig a 300 közé kerülés a célunk.

Oktatói, gyógyítói, valamint kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenysége révén az Egyetem a dél-alföldi régió gazdasági, ipari és társadalmi fejlődésének a motorjává válik.

Az Egyetem hatása túlnyúlik az országhatáron, és kiterjed a vajdasági-temesi régióra. A magyar-román és a magyar-szerb határ spiritualizálódásával belátható időn belül újra integrálódik az első világháború után három országba szétszakított, korábban organikus módon összetartozó gazdasági-társadalmi-kulturális régió.

A szupranacionális régió szíve Szeged és környékének város-konglomerátuma lesz.

Áttekintés a konkrét fejlesztési tervekről

I. Az országos-nemzetközi szintű képzés, kutatás és innováció területei

Az SZTE az oktatásban és a kutatásban prioritásként 5 kiemelt területet képvisel, ide fókuszálva kívánunk az ország legkiválóbb egyeteme lenni. Ezen területek azok, melyek az ország versenyképességének javításához szükséges technológiai, eljárásbeli és eszközfejlesztési technológiák kutatásában és kifejlesztésében az SZTE élen jár.

Ezek fejlesztését támogatja 2018-tól az Új Nemzeti Kiválósági Program (ÚNKP) is, és infrastruktúra-fejlesztési céljaink is elsősorban ezen területek fejlesztését szolgálják. E területeken a hazai képzési térben országos és nemzetközi vonzerőt kívánunk képviselni a

legkiválóbb diákok és oktatók, kutatók számára és itt a legnagyobbak a lehetőségek a külföldi hallgatók és oktatók-kutatók idevonzására. Ezek azok a területek, melyek a szükséges fejlesztésekkel megalapozhatják Magyarország következő Nobel-díját.

Az élettudományokban a (1.) terápiás, a gyógyítást támogató fejlesztések/transzlációs biomedicina, és a (2.) gyógyszerkutatás, míg a természet-és mérnöki tudományokban az (3.) anyag- és nanotudományok, a (4.) fotonika és a (5.) smart rendszerek képezik a fő kutatási-innovációs területeinket.

A kutatások, fejlesztések, sőt maga a gyógyítás is interdiszciplináris elven épül fel a jövőben az Egyetemen belül (azaz nem köthetőek közvetlenül egy-egy karhoz).

Az 1.-2. , azaz a gyógyító-élettudományi területek fejlesztési igényeit elsősorban az a készülő kormány-előterjesztés tartalmazza, amely a 3 vidéki, egészség-és élettudományi képzéseket és gyógyító ellátást végző tudományegyetem koncepcióját is magában foglalja. Az SZTE a teljes kutatási-oktatási-gyógyítási vertikum hatékony, a fejlődést is támogató működési koncepcióját elfogadta, ezt támogatják a tervezett fejlesztések.

Az SZTE és az ipari együttműködő, elsősorban gyógyszercégek számára alapvető jelentőségű az Élettudományi Központ kialakítása, a fejlesztés a Klinikaközpont mellett, a leendő 3. híd melletti használaton kívüli MÁV-telek egy részén valósulna meg, itt kerülne elhelyezésre a Gyógyszerésztudományi Kar új infrastruktúrája mellett az un. Anyagtudományi Centrum, és ide települnének be gyógyszergyárak fejlesztő laboratóriumai is (pl. Richter).

A másik három prioritásként kezelt terület fejlődése a mérnök-és természettudományos képzések és kutatások infrastruktúrájának fejlesztését igényli. Ez jelenti a Természettudományi valamint a Mérnök-és a Mezőgazdasági Kar eszköz-és épület infrastruktúrájának fejlesztését, ezek piaci igényeket jobban kielégítő curriculumának kialakítását, az informatikai képzés erősítését, valamint a gépészmérnöki képzés erősítése mellett a villamosmérnöki képzés megteremtését.

A természettudományi képzésekre, valamint az ipari együttműködésekre vonatkozó fejlesztési tervek, melyek az ELI-ALPS kutatóközpont melletti területen, az ELI Science Park területén valósulnának meg, kormány-előterjesztés formájában elkészültek, ezt az ITM az EMMI egyetértésével terjeszti kormány elé.

II. A társadalmi jólétet alakító, meghatározó hivatások képzési területei („social sciences”)

E területek alatt értjük a tanítók, az általános-és középiskolai tanárok, az egészségügyi szakdolgozók, ápolók, a szociális terület dolgozói, az óvoda-és gyógypedagógusok oktatását, képzését. Ezen szakmák oktatása mindig kiemelt szerepet játszott az integrált egyetemen is, itt regionális vonzerőt kívánunk képviselni úgy, hogy a térség e területeken másik meghatározó szereplőjével, a Gál Ferenc Katolikus Főiskolával együttműködve annak regionális bázisait is kihasználva (Szarvas, Gyula, Békéscsaba, Mezőtúr) a régió képzési igényeit teljes mértékben lefedjük.

Ezek a képzési területek adják az Egyetem „tömegebázisát”, **célunk, hogy a végzett hallgatókat a térségben tartva az egészségügyi, szociális és oktatási területek munkaerő-igényét kielégítsük.** Az Egyetem gyakorló iskoláinak magasszintű működtetése, az infrastruktúra javítása szintén elősegíti a tehetséges hallgatók helybentartását. A területek szakmai fejlesztése

pályázatok segítségével is folyamatos, például az SZTE vezetésével kerül kialakításra Magyarországon először a szociális szféra területén a duális képzés, együtt két egyházi főiskolával és az egyházak szociális és idősgondozó intézményeivel.

III. A fenti célokat horizontálisan támogató képzések

A jogi és gazdasági képzések azok, melyek biztosítják a fenti tudományok, kutatások és képzések versenyképességének, jogi és gazdasági hátterének megteremtését. Az Egyetem kiemelt szerepet tölt be a hazai jogászképzésben, a rangsorokban rendre a 2. helyen szerepel az Állam- és Jogtudományi Kar. A Kar egyre nagyobb vonzerőt képvisel a külföldi hallgatók számára, mind a graduális, mind a különböző posztgraduális képzésekben. Igen erős a Kar képzéseinek igénybevétele a többi kar részéről is. A Kar fejlesztése (oktatóterem bővítése és felszerelése, felújítás) folyamatban van.

IV. Társadalmi felelősségvállalás, harmadik misszió

Az Egyetem harmadik, a társadalmi felelősségvállalásról és a kultúra terjesztéséről szóló misszióját minden kar és az Egyetem egésze, annak szellemisége képviseli. Mindazonáltal művészeti képzésünk zászlóshajója, a Zeneművészeti Kar felújítása, a Szegeden hiányzó koncertterem kialakítása már évtizedek óta várat magára.

A ZMK képzései iránt hatalmas a külföldi érdeklődés, amennyiben az infrastruktúra és a kollégiumi elhelyezés lehetővé tenné, csak Kínából évi 60-70 hangszeres diák jönne Szegedre tanulni.

A társadalmi felelősségvállalás, az egészség-tudatosság javítása és az életminőség javítása terén betöltött szerepünket legekleatásabb módon az **egészségügyi ellátás** képviseli. Az SZTE Klinikai Központja a teljes ellátási vertikumot biztosítja a térség lakossága számára, az infrastruktúra-és eszközfejlesztési terv megvalósulása a gyakorlati oktatás megújításán kívül a racionális betegutak kialakítását, a hatékony szakmasztruktúrát és a XXI. századi betegellátási színvonalat teszik majd lehetővé.

Sajnálatos módon a 2007. évi, forrásátadás nélküli városi kórház integráció miatt az SZTE betegellátásának finanszírozása fajlagosan messze elmarad más térségektől, ez pontosan megmutatkozik a térség lakosságára jutó egészségügyi finanszírozás alacsonyabb voltában. Így a klinikák jóval kevesebb forrásból végzik a kiemelkedő szintű betegellátásukat. A kért forrás-átcsoportosítás lehetővé tenné, hogy az SZTE a legmodernebb egészségügyi technológiák beszerzésével tovább javítsa a betegellátás színvonalát, a térség lakosságának egészségügyi állapotát.

V. Jóléti infrastruktúra – kollégiumok, sportközpont

Az Egyetem számára alapvető fontosságú- a magyar és külföldi hallgatók, oktatók, kutatók idevonzása miatt a minőségi kollégiumi, sport és szolgáltató infrastruktúra megteremtése. Ezen a téren az SZTE eddig elmaradt más egyetemi városok lehetőségeitől (jelenleg egy volt szovjet alakulótér és környezete a Sportközpont). A hallgatói, dolgozói és lakossági igényeket kielégítő komplex Sportközpont kialakítására vonatkozóan kormányzati forrásból, az MVP keretében megítélésre került a tervezési forrás.

A szakmai fejlesztési célokhoz illesztjük a diák-jóléti céljainkat. Szeged egyik legnagyobb vonzereje, hogy koncentráltan helyezkednek el az oktatási terek, de hátrányunk, hogy nincs

campus, hiányoznak a sportolási lehetőségek, a kollégiumok nem felelnek meg a külföldi hallgatók igényeinek, így a külföldi hallgatók nem is nagyon veszik igénybe a kollégiumokat. Számukra és az itt kutató-oktató külföldiek számára is előnyös lenne emelt szintű apartmanokat, kollégiumi férőhelyeket kialakítani.

Az SZTE tervezi hallgatói szintér kialakítását (jelenlegi Klinika Gazdasági Hivatal területén), a kollégiumok fejlesztését és bővítését (teljes kollégium-fejlesztési koncepciónk van) a jelenlegi épületek átalakításával, az Őthalmi további két üres laktanya-épület felújításával és, amennyiben az Apáthy Kollégiumot az Egyházmegye visszakapja, új épület felépítésével is.

VI. Egyetemi logisztikai háttér biztosítása

Az Egyetem és a klinika hatékony működtetéséhez elengedhetetlen az integrált IT és logisztikai háttér. A megfelelő, folyamatban lévő előkészületek után 2020-tól vezeti be az SZTE az integrált gazdálkodást támogató programot.

Ahhoz hogy az Egyetem fejlődése a fentiek szerint biztosítva legyen, szükséges az informatika fejlesztése, az integrált informatikai rendszerek bevezetése, a kiszolgáló és logisztikai tevékenységek racionalizálása, hatékonyabbá tétele, az ezekhez szükséges infrastruktúra megteremtése (egységes épület-üzemeltetés, szolgáltató központ irattári, műszaki, raktározási, diszpécser funkciókkal, stb.)

Összefoglalva: a célok megvalósulása az elkövetkezendő években mérhetően megmutatkozik az

- egyetemi rangsorokban betöltött helyezésünkben (cél 10 éven belül az első 300-ba kerülni),
- a hallgatószám növekedésében, ezen belül a legjobb alap-és mesterszakos és PhD-hallgatók, valamint a legkiemelkedőbb kutatók és oktatók idevonzásában,
- a régió lakosságának egészségügyi helyzetében, az azzal való elégedettségében,
- a régió munkaerő-megtartó erejében,
- a K+F+I tevékenység kisugárzása révén a régió gazdasági erejében, versenyképességében, és nem utolsósorban
- az Egyetem társadalom-formáló erejének erősödésében.

Amennyiben ehhez bizalmat kapok, ennek a folyamatnak szeretnék kancellárként részese és elősegítője lenni az elkövetkezendő években.